

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1. Produktbeteckning

Produktens form : Blandning
Namn : Aspen R
UFI : YAQY-CX8U-7F9V-0WAM
Produktkod : 102005

1.2. Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

1.2.1. Relevanta identifierade användningar

Avsedd för allmänheten
Kategori efter huvudsaklig användning : Professionellt bruk, Konsumentanvändning
Användning av ämnet eller beredningen : Bränsle för 4-taktsmotorer.
Funktion eller användningskategori : Bränsle, drivmedel

1.2.2. Användningar som det avråds från

Annat än vad som anges ovan.

1.3. Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatabladet

Tillverkare

Lantmännen Aspen AB
Iberovägen 2
SE-438 54 Hindås
Sverige
T +46 301 230000
aspensds@lantmannen.com - www.aspen.se

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

Telefonnummer för nödsituationer : +46 301 230000 (08.00-16.30 CET)
För annan personal än räddningspersonal

Land	Organisation/Firma	Adress	Telefonnummer för nödsituationer	Kommentar
Sverige	Giftinformationscentralen	Solna Strandväg 21 171 54 Solna	112 – begär Giftinformation	

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1. Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt förordning (EG) 1272/2008 [CLP]

Brandfarliga vätskor, kategori 1 H224
Frätande eller irriterande på huden, kategori 2 H315
Mutagenitet i könsceller, kategori 1B H340
Cancerogenitet, kategori 1B H350
Reproduktionstoxicitet, kategori 2 H361fd
Specifik organotxicitet – enstaka exponering, kategori 3, narkosverkan H336
Specifik organotxicitet – upprepad exponering, kategori 2 H373
Fara vid aspiration, kategori 1 H304
Farligt för vattenmiljön – fara för skadliga långtidseffekter, kategori: kronisk H411

2
Fullständig text för H-och EUH-uttalanden: se avsnitt 16

Skadliga fysikalisk-kemiska effekter och hälso- och miljöeffekter

Så vitt vi vet utgör inte denna produkt någon specifik fara förutsatt att god arbetshygien och goda säkerhetsrutiner råder. Blandning innehåller bensen <0,1%.

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

2.2. Märkningsuppgifter

Känneteckning enligt förordning (EG) Nr. 1272/2008 [CLP]

Faropiktogram (CLP) :

GHS02

GHS07

GHS08

GHS09

Signalord (CLP) :

Fara

Innehåller :

Toluen; Isomerat; Polymerisat; Alkylat

Faroangivelser (CLP) :

H224 - Extremt brandfarlig vätska och ånga.

H304 - Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.

H315 - Irriterar huden.

H336 - Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

H340 - Kan orsaka genetiska defekter.

H350 - Kan orsaka cancer.

H361fd - Misstänks kunna skada fertiliteten. Misstänks kunna skada det ofödda barnet.

H373 - Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

H411 - Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.

Skyddsangivelser (CLP) :

P102 - Förvaras oåtkomligt för barn.

P201 - Inhämta särskilda instruktioner före användning.

P210 - Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppen låga eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden.

P260 - Inandas inte ångor.

P273 - Undvik utsläpp till miljön.

P280 - Använd skyddshandskar, ögonskydd.

P301+P310 - VID FÖRTÄRING: Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRALEN, läkare.

P331 - Framkalla INTE kräkning.

P501 - Innehållet/behållaren lämnas till godkänd avfallsmottagare, i en öppen behållare.

2.3. Andra faror

Andra faror som inte orsakar klassificering :

Ångorna är tyngre än luft och kan förflytta sig över stora avstånd till en antändningskälla och flamma tillbaka till ångkällan. Vid hög koncentration kan ångorna framkalla irritation i luftvägarna. Vid hög koncentration kan ångorna framkalla narkos. Långvarig eller upprepad kontakt kan orsaka torr och sprucken hud.

Innehåller inga PBT/vPvB-ämnen $\geq 0,1$ % bedömt enligt REACH bilaga XIII

Blandningen innehåller inte ämnen som ingår i listan som upprättats i enlighet med artikel 59.1 i REACH för att ha hormonstörande egenskaper eller identifieras inte ha hormonstörande egenskaper i enlighet med kriterierna i Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens förordning (EU) 2018/605 i en koncentration på 0,1 viktprocent eller mer.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1. Ämnen

Ej tillämplig

3.2. Blandningar

Namn	Produktbeteckning	%	Klassificering enligt förordning (EG) 1272/2008 [CLP]
Toluen	CAS nr: 108-88-3 EC nr: 203-625-9 Index nr: 601-021-00-3 REACH-nr: 01-2119471310-51	30 – 35	Flam. Liq. 2, H225 Skin Irrit. 2, H315 Repr. 2, H361d STOT SE 3, H336 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 3, H412

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

Namn	Produktbeteckning	%	Klassificering enligt förordning (EG) 1272/2008 [CLP]
Isomerat (Anmärkning P)	CAS nr: 64741-70-4 EC nr: 265-073-5 Index nr: 649-277-00-5 REACH-nr: 01-2119480399-24	20 – 35	Flam. Liq. 1, H224 Skin Irrit. 2, H315 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411
Polymerisat	CAS nr: 64741-72-6 EC nr: 613-683-0 REACH-nr: 01-2119487975-15	10 – 20	Flam. Liq. 1, H224 Skin Irrit. 2, H315 Muta. 1B, H340 Carc. 1B, H350 Repr. 2, H361fd STOT SE 3, H336 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411
Alkylat (Anmärkning P)	CAS nr: 68527-27-5 EC nr: 271-267-0 Index nr: 649-282-00-2 REACH-nr: 01-2119471477-29	5 – 15	Flam. Liq. 1, H224 Skin Irrit. 2, H315 STOT SE 3, H336 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411
ETBE	CAS nr: 637-92-3 EC nr: 211-309-7 REACH-nr: 01-2119452785-29	5 – 10	Flam. Liq. 2, H225 STOT SE 3, H336
Xylener ämne med gemenskapsgränsvärden för exponering på arbetsplatsen (Anmärkning C)	CAS nr: 1330-20-7 EC nr: 215-535-7 Index nr: 601-022-00-9 REACH-nr: 01-2119488216-32	≤ 5	Flam. Liq. 3, H226 Acute Tox. 4 (Dermal), H312 (ATE=1100 mg/kg kroppsvikt) Acute Tox. 4 (Inhalation), H332 (ATE=1,5 mg/l/4u) Skin Irrit. 2, H315 Eye Irrit. 2, H319 STOT SE 3, H335 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 3, H412
Etanol	CAS nr: 64-17-5 EC nr: 200-578-6 Index nr: 603-002-00-5 REACH-nr: 01-2119457610-43	< 5	Flam. Liq. 2, H225 Eye Irrit. 2, H319
n-hexan (Förorening) ämne med gemenskapsgränsvärden för exponering på arbetsplatsen	CAS nr: 110-54-3 EC nr: 203-777-6 Index nr: 601-037-00-0	<0,2	Flam. Liq. 2, H225 Skin Irrit. 2, H315 Repr. 2, H361f STOT SE 3, H336 STOT RE 2, H373 Asp. Tox. 1, H304 Aquatic Chronic 2, H411

Specifika koncentrationsgränser:

Namn	Produktbeteckning	Specifika koncentrationsgränser
n-hexan (Förorening)	CAS nr: 110-54-3 EC nr: 203-777-6 Index nr: 601-037-00-0	(5 ≤ C < 100) STOT RE 2, H373

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

Kommentarer	: Innehåller inga andra komponenter som påverkar klassificeringen av produkten Blandning innehåller bensen <0,1% Blandningen innehåller <3% Butan (<0,1% butadien).
Anmärkning C:	Vissa organiska ämnen kan släppas ut på marknaden antingen som givna isomerer eller som en blandning av flera isomerer. Leverantören måste då ange på etiketten om ämnet är en specifik isomer eller en blandning av isomerer.
Anmärkning P:	Anmärkning P : Ämnet behöver inte klassificeras som cancerframkallande eller mutagent om det kan visas att det innehåller mindre än 0,1 viktprocent bensen (Einecs-nr 200-753-7). Om ämnet inte klassificeras som cancerframkallande ska åtminstone skyddsangivelserna (P102-)P260-P262- P301 + P310-P331 användas. Denna anmärkning gäller endast vissa komplexa oljebaserade ämnen i del 3.
Fullständig text för H-och EUH-uttalanden:	se avsnitt 16

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Första hjälpen allmän	: Vid exponering eller misstanke om exponering Sök läkarhjälp. Visa om möjligt läkaren detta säkerhetsdatablad. Om detta inte går, visa läkaren förpackningen eller etiketten.
Första hjälpen efter inandning	: Flytta personen till frisk luft och se till att andningen underlättas. Uppsök omedelbart läkare om andningsproblemen kvarstår.
Första hjälpen efter hudkontakt	: Tag omedelbart av förorenade kläder. Tvätta huden med mycket vatten och tvål. Kontakta en läkare om hudirritation fortsätter.
Första hjälpen efter kontakt med ögonen	: Skölj genast i rikligt med vatten. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. Vid bestående ögonirritation: Sök läkarhjälp.
Första hjälpen efter förtäring	: Framkalla INTE kräkning. Kontakta läkare omedelbart. Vid kräkningar ska huvudet hållas lågt så att spyor inte kommer in i lungorna. Kan hamna i lungorna genom inandning och orsaka kemisk lunginflammation.

4.2. De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Symptom/effekter	: Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.
Symptom/effekter efter inandning	: Kan orsaka huvudvärk, illamående och irritation av andningsvägar. Kan hamna i lungorna genom inandning och orsaka kemisk lunginflammation.
Symptom/effekter efter hudkontakt	: Irritation. Upprepad kontakt kan ge torr hud eller hudsprickor.
Symptom/effekter efter kontakt med ögonen	: Kan orsaka svag irritation.
Symptom/effekter efter förtäring	: Risk för lungödem. Förtäring kan orsaka illamående och kräkning.
Kroniska symptom	: Kan ge cancer. Misstänks kunna skada fertiliteten. Misstänks kunna skada det ofödda barnet. Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

4.3. Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Behandla symptomatiskt. Symptomen kan vara fördröjda.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1. Släckmedel

Lämpliga släckmedel	: Vattenspray. Vattendimma. Torrt pulver. Skum. koldioxid.
Olämpligt släckningsmedel	: Använd inte sluten vattenstråle.

5.2. Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Brandrisk	: Extremt brandfarlig vätska och ånga. Ångorna är tyngre än luften och kan förflytta sig långsamt med vinden. Avlägsen antändning möjlig. Vid uppvärmning föreligger risk för sprängning till följd av intern tryckökning. Kyl ner de värmeexponerade behållarna genom att spruta med vatten.
Explosionsrisk	: Kan bilda brandfarliga/explosiva ång- och luftblandningar.
Farliga sönderdelningsprodukter	: Risk för utveckling av giftig rök.

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Försiktighetsåtgärder vid brand	: Förpackningen förvaras väl tillsluten, bort från värme, gnistor och lågor. Vid otillräcklig ventilation, använd andningsskydd. Använd föreskriven personlig skyddsutrustning.
Släckinstruktioner	: Flytta behållarna från brandplatsen om det kan göras utan risk för personskada. Flytta bort från behållaren och kyl den med vatten från en skyddad plats.
Skydd under brandbekämpning	: Försök inte vidta åtgärder utan lämplig skyddsutrustning. Självförsörjande andningsapparat (SCBA). Heltäckande skyddskläder.
Annan information	: Ångorna är tyngre än luft och kan förflytta sig över stora avstånd till en antändningskälla och flamma tillbaka till ångkällan. Kan antändas av värme, gnistor eller flamma.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1. Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

6.1.1. För annan personal än räddningspersonal

Skyddsutrustning	: Använd rekommenderad personlig skyddsutrustning.
Planeringar för nödfall	: Ventilera spillområdet. Inga öppna lågor, inga gnistor, ingen rökning. Undvik att inandas ångor. Undvik kontakt med ögon och hud. Avlägsna spill omedelbart. Vidta åtgärder mot statisk elektricitet.

6.1.2. För räddningspersonal

Skyddsutrustning	: Försök inte vidta åtgärder utan lämplig skyddsutrustning. För mer information, se avsnitt 8: "Begränsning av exponering/personligt skydd".
------------------	--

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Undvik utsläpp till miljön. Stoppa läckan om det kan göras på ett säkert sätt. Undvik att spill eller avrinningsvatten kommer ned i avlopp, avloppssystem eller vattendrag. Förhindra spill att spridas med sand eller jord. Om det anses nödvändigt, kontakta lokala myndigheter.

6.3. Metoder och material för inneslutning och sanering

För återhållning	: Täck över spill med obrännbart material t.ex.: sand, jord, vermikulit.
Rengöringsmetoder	: Ta upp vätskespill i absorberande material. Meddela myndigheter om produkt kommer ut i avloppssystem och offentliga vatten.
Annan information	: Lämna material och fasta rester till en auktoriserad anläggning.

6.4. Hänvisning till andra avsnitt

För mer information, se avsnitt 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1. Skyddsåtgärder för säker hantering

Skyddsåtgärder för säker hantering	: Inhämta särskilda instruktioner före användning. Använd inte produkten innan du har läst och förstått säkerhetsanvisningarna. Se till att ventilationen är god på arbetsplatsen. Använd personlig skyddsutrustning. Får inte utsättas för värme, heta ytor, gnistor, öppna lågor eller andra antändningskällor. Rökning förbjuden. Jorda/potentialförbind behållare och mottagarutrustning. Använd endast verktyg som inte ger upphov till gnistor. Vidta åtgärder mot statisk elektricitet. Brandfarliga ångor kan ansamlas i behållare. Använd explosionssäker utrustning. Används endast utomhus eller i väl ventilerade utrymmen. Undvik att inandas ångor. Undvik kontakt med ögon och hud.
Åtgärder beträffande hygien	: Ät inte, drick inte och rök inte när du använder produkten. Tvätta alltid händerna efter all hantering. Nedstänkta kläder ska tvättas innan de används igen.

7.2. Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Tekniska åtgärder	: Jorda/potentialförbind behållare och mottagarutrustning. Följ gällande bestämmelser. Använd lämplig behållare för att undvika miljöförorening.
Lagringsvillkor	: Förvaras tätt förslutet på ett torrt, svalt och välventilerat ställe. Skyddas från solljus. Får inte utsättas för temperaturer över 50°C/122°F. Öppnade behållare måste stängas försiktigt och förvaras upprätt för att undvika läckage.
Icke blandbara produkter	: Oxidationsmedel.

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

Lagringstemperatur : Lagras vid temperaturer som maximalt når 30°C / 86°F.

7.3. Specifik slutanvändning

Identifierade användningar för denna produkt anges i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1. Kontrollparametrar

8.1.1 Nationella gränsvärden för exponering på arbetsplatsen och biologiska gränsvärden

Toluen (108-88-3)	
Sverige - Yrkeshygieniska gränsvärden	
Lokalt namn	Toluen
NGV (OEL TWA)	192 mg/m ³
NGV (OEL TWA) [ppm]	50 ppm
KTV (OEL STEL)	384 mg/m ³
KTV (OEL STEL) [ppm]	100 ppm
Anmärkning	B (Ämnet kan orsaka hörselskada. Exponering för ämnet nära det befintliga yrkeshygieniska gränsvärdet och vid samtidig exponering för buller nära insatsvärdet 80 dB kan orsaka hörselskada); H (Ämnet kan lätt upptas genom huden. Det föreskrivna gränsvärdet bedöms ge tillräckligt skydd endast under förutsättning att huden är skyddad mot exponering för ämnet ifråga)
Regleringsreferens	Hygieniska gränsvärden (AFS 2018:1)
Alkylat (68527-27-5)	
Sverige - Yrkeshygieniska gränsvärden	
Lokalt namn	Alkylatbensin
NGV (OEL TWA)	900 mg/m ³
Anmärkning	Specialbensin för motordrivna arbetsredskap (svensk standard SS 155461:2008) t.ex. motorsågar.
Regleringsreferens	Hygieniska gränsvärden (AFS 2018:1)
Xylener (1330-20-7)	
Sverige - Yrkeshygieniska gränsvärden	
Lokalt namn	Xylen
NGV (OEL TWA)	221 mg/m ³
NGV (OEL TWA) [ppm]	50 ppm
KTV (OEL STEL)	442 mg/m ³
KTV (OEL STEL) [ppm]	100 ppm
Anmärkning	H (Ämnet kan lätt upptas genom huden. Det föreskrivna gränsvärdet bedöms ge tillräckligt skydd endast under förutsättning att huden är skyddad mot exponering för ämnet ifråga)
Regleringsreferens	Hygieniska gränsvärden (AFS 2018:1)
Etanol (64-17-5)	
Sverige - Yrkeshygieniska gränsvärden	
Lokalt namn	Etanol
NGV (OEL TWA)	1000 mg/m ³

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

Etanol (64-17-5)	
NGV (OEL TWA) [ppm]	500 ppm
KTV (OEL STEL)	1900 mg/m ³
KTV (OEL STEL) [ppm]	1000 ppm
Anmärkning	V (Vägledande korttidsgränsvärde ska användas som ett rekommenderat högsta värde som inte bör överskridas)
Regleringsreferens	Hygieniska gränsvärden (AFS 2018:1)
n-hexan (110-54-3)	
Sverige - Yrkeshygieniska gränsvärden	
Lokalt namn	n-Hexan
NGV (OEL TWA)	72 mg/m ³
NGV (OEL TWA) [ppm]	20 ppm
KTV (OEL STEL)	180 mg/m ³
KTV (OEL STEL) [ppm]	50 ppm
Regleringsreferens	Hygieniska gränsvärden (AFS 2018:1)

Exponeringsgränsvärden för de andra komponenterna

Isomerat som heptan (142-82-5)		
Sverige - Yrkeshygieniska gränsvärden		
Lokalt namn	n-Heptan och andra heptaner	
NGV (OEL TWA)	800 mg/m ³	
NGV (OEL TWA) [ppm]	200 ppm	
KTV (OEL STEL)	1200 mg/m ³	
KTV (OEL STEL) [ppm]	300 ppm	
Anmärkning	V (Vägledande korttidsgränsvärde ska användas som ett rekommenderat högsta värde som inte bör överskridas)	
Regleringsreferens	Hygieniska gränsvärden (AFS 2018:1)	

8.1.2. Rekommenderade övervakningsförfaranden

Ingen ytterligare information tillgänglig

8.1.3. Bildade luftföroreningar

Ingen ytterligare information tillgänglig

8.1.4. DNEL och PNEC

Polymerisat (64741-72-6)	
DNEL/DMEL (Arbetare)	
Akut - systemiska effekter, inandningen	1286,4 mg/m ³
Akut - lokala effekter, inandningen	1066,67 mg/m ³
Långvarigt - lokala effekter, inandningen	837,5 mg/m ³
DNEL/DMEL (Allmänna befolkningen)	
Akut - systemiska effekter, inandningen	1152 mg/m ³
Akut - lokala effekter, inandningen	640 mg/m ³

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

Polymerisat (64741-72-6)

Långvarigt - lokala effekter, inandningen

178,57 mg/m³

8.1.5. control banding (kontroll av kemikaliehantering)

Ingen ytterligare information tillgänglig

8.2. Begränsning av exponeringen

8.2.1. Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Lämpliga tekniska kontrollåtgärder:

Innehåller CMR-ämnena. Övervakning av exponering i arbetet. Se till att ventilationen är god på arbetsplatsen. Använd rekommenderad personlig skyddsutrustning. Hantera i enlighet med god industriell hygien och säkerhetsrutiner. Använd gnistfri och explosionsssäker utrustning och belysningsystem.

8.2.2. Personlig skyddsutrustning

Personlig skyddsutrustning:

Handskar.

Personlig skyddsutrustning symbol(er):

8.2.2.1. Ögonskydd och ansiktsskydd

Skyddsglasögon:

Vid risk för vätskestänk: Använd tättslutande skyddsglasögon eller ansiktsskärm

8.2.2.2. Hudskydd

Hudskydd:

Använd lämpliga skyddskläder

Handskydd:

Skyddshandskar

Handskydd

typ	Material	Genomträngning	Tjocklek (mm)	Genomträngning	Standard
	nitrilgummi (NBR), Viton® II	6 (> 480 minuter)	>0,4 mm		EN 374-2, EN 374-3

8.2.2.3. Andningsskydd

Andningsskydd:

Vid otillräcklig ventilation skall lämplig andningsutrustning användas

Andningsskydd

Anordning	Typ av filter	Villkor	Standard
Återanvändbara halvmasker	Filter AX (brunt)		EN 140

8.2.2.4. Termisk fara

Skydd mot termiska risker:

Ingen ytterligare information tillgänglig.

8.2.3. Begränsning och övervakning av miljöexpositionen

Begränsning och övervakning av miljöexpositionen:

Undvik att spill eller avrinningsvatten kommer ned i avlopp, avloppssystem eller vattendrag. Professionell användning och konsumentanvändning av produkten som leder till utsläpp av flyktiga ämnen till luft. Flyktiga föreningar som omfattas av kontroll av utsläpp till luft. Se avsnitt 7 för information om säker hantering.

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

Annan information:

Ät inte, drick inte och rök inte när du använder produkten.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1. Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Tillstånd	: Vätska
Färg	: ljusgul.
Utseende	: klar.
Lukt	: Fotogen.
Luktgräns	: Ej tillgänglig
Smältpunkt	: Ej tillgänglig
Fryspunkt	: Ej tillgänglig
Kokpunkt	: 30 – 205 °C EN ISO 3405
Brandfarlighet	: Extremt brandfarlig vätska och ånga.
Explosionsgränser	: Se nedan.
Nedre explosionsgräns	: 1 vol %
Övre explosionsgräns	: 8 vol %
Flampunkt	: -45 °C
Självantändningstemperatur	: > 300 °C
Sönderfalltemperatur	: Ej tillgänglig
pH	: Ej tillgänglig
Viskositet, kinematisk	: < 1 mm ² /s 40°C
Löslighet	: Lös i kolväten.
Fördelningskoefficient för n-oktanol/vatten (Log Kow)	: 4,3 – 4,8 (beräknat värde)
Ångtryck	: 55 – 65 kPa EN 13016-1 (37,8°C)
Ångtryck vid 50°C	: Ej tillgänglig
Densitet	: 745 – 775 EN ISO 12185 (15°C)
Relativ densitet	: Ej tillgänglig
Relativ ångdensitet vid 20°C	: > 1 Luft = 1
Partikelegenskaper	: Ej tillämplig

9.2. Annan information

9.2.1. Information om faroklasser för fysisk fara

Ingen ytterligare information tillgänglig

9.2.2. Andra säkerhetskaraktistika

Relativ förångningshastighet (butylacetat=1)	: > 10
Specifik ledningsförmåga	: > 1000 pS/m EN 15938 (20°C)

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Produkten är icke-reaktiv under normala villkor för användning, förvaring och transport.

10.2. Kemisk stabilitet

Stabil under normala förhållanden.

10.3. Risken för farliga reaktioner

Inga farliga reaktioner kända under normala användningsförhållanden.

10.4. Förhållanden som ska undvikas

Inga under rekommenderade lagrings- och hanteringsförhållanden (se avsnitt 7). Undvik kontakt med heta ytor. Direkt solljus. Värme. Inga lågor, inga gnistor. Eliminera alla antändningskällor. Undvik kontakt med: Alla värmekällor, inklusive direkt solljus.

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

10.5. Oförenliga material

Oxidationsmedel.

10.6. Farliga sönderdelningsprodukter

Inga farliga sönderdelningsprodukter bör bildas under normala lagrings- och användningsförhållanden.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1. Information om faroklasser enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Akut toxicitet (oral) : Inte klassificerat
Akut toxicitet (dermal) : Inte klassificerat
Akut toxicitet (inhalation) : Inte klassificerat

Toluen (108-88-3)

LD50 oral råtta	5580 mg/kg kroppsvikt Animal: rat, Animal sex: male, Guideline: EU Method B.1 (Acute Toxicity (Oral)), 95% CL: 5300 - 5910
LD50 hud kanin	> 5000 mg/kg kroppsvikt Animal: rabbit, Animal sex: male, 95% CL: 9,63 - 20,77

Isomerat (64741-70-4)

LD50 oral råtta	> 5000 mg/kg kroppsvikt Animal: rat, Guideline: OECD Guideline 401 (Acute Oral Toxicity)
-----------------	--

Polymerisat (64741-72-6)

LD50 oral råtta	> 5000 mg/kg kroppsvikt Animal: rat, Guideline: OECD Guideline 401 (Acute Oral Toxicity)
-----------------	--

Alkylat (68527-27-5)

LD50 oral råtta	> 5000 mg/kg kroppsvikt Animal: rat, Guideline: OECD Guideline 401 (Acute Oral Toxicity)
LD50 hud kanin	> 2000 mg/kg (OECD-metod 402)
LC50, Inandning, råtta	> 5610 mg/m ³ ((OECD-metod 403))

ETBE (637-92-3)

LD50 oral råtta	> 2003 mg/kg kroppsvikt Animal: rat, Guideline: OECD Guideline 401 (Acute Oral Toxicity), Guideline: EU Method B.1 (Acute Toxicity (Oral))
LD50 hud kanin	> 2000 mg/kg kroppsvikt Animal: rabbit, Guideline: OECD Guideline 402 (Acute Dermal Toxicity)
LC50 Inandning - Råtta	> 5,88 mg/l air Animal: rat, Guideline: OECD Guideline 403 (Acute Inhalation Toxicity)

Xylener (1330-20-7)

LD50 hud kanin	12126 mg/kg kroppsvikt Animal: rabbit, Animal sex: male
----------------	---

Etanol (64-17-5)

LD50 oral råtta	15010 mg/kg kroppsvikt Animal: rat, Animal sex: female, Guideline: OECD Guideline 401 (Acute Oral Toxicity), 95% CL: 14450 - 15560
DL50 oralt	8300 mg/kg kroppsvikt Animal: mouse

Frätande/irriterande på huden : Irriterar huden.
Allvarlig ögonskada/ögonirritation : Inte klassificerat
Ytterligare Information : Lätt irriterande men inte relevant för klassificering
Luftvägs-/hudsensibilisering : Inte klassificerat
Mutagenitet i könsceller : Kan orsaka genetiska defekter.
Cancerogenicitet : Kan orsaka cancer.
Reproduktionstoxicitet : Misstänks kunna skada fertiliteten. Misstänks kunna skada det ofödda barnet.

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

ETBE (637-92-3)	
NOAEL (djur/hane, F0/P)	300 mg/kg kroppsvikt Animal: rat, Animal sex: male, Guideline: OECD Guideline 415 (One-Generation Reproduction Toxicity Study)
NOAEL (djur/hona, F0/P)	300 mg/kg kroppsvikt Animal: rat, Animal sex: female, Guideline: OECD Guideline 415 (One-Generation Reproduction Toxicity Study)
Specifik organotocitet – enstaka exponering	: Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.

Xylener (1330-20-7)	
Specifik organotocitet – enstaka exponering	Kan orsaka irritation i luftvägarna.
Specifik organotocitet – upprepad exponering	: Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

Toluen (108-88-3)	
LOAEL (oral, råtta, 90 dagar)	1250 mg/kg kroppsvikt Animal: rat, Guideline: EU Method B.26 (Sub-Chronic Oral Toxicity Test: Repeated Dose 90-Day Oral Toxicity Study in Rodents)
NOAEL (oral, råtta, 90 dagar)	625 mg/kg kroppsvikt Animal: rat, Guideline: EU Method B.26 (Sub-Chronic Oral Toxicity Test: Repeated Dose 90-Day Oral Toxicity Study in Rodents)
NOAEC (inandning, råtta, ånga, 90 dagar)	2,355 mg/l air Animal: rat, Guideline: EU Method B.29 (Sub-Chronic Inhalation Toxicity:90-Day Study)
Specifik organotocitet – upprepad exponering	Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

ETBE (637-92-3)	
NOAEC (inandning, råtta, gas, 90 dagar)	500 ppm Animal: rat, Guideline: EPA OTS 798.2450 (90-Day Inhalation Toxicity)

Xylener (1330-20-7)	
LOAEL (oral, råtta, 90 dagar)	150 mg/kg kroppsvikt Animal: rat, Animal sex: male, Guideline: OECD Guideline 408 (Repeated Dose 90-Day Oral Toxicity in Rodents), Guideline: EPA OPP 82-1 (90-Day Oral Toxicity)
Specifik organotocitet – upprepad exponering	Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.

Etanol (64-17-5)	
NOAEL (subkronisk, oral, djur/hane, 90 dagar)	< 9700 mg/kg kroppsvikt Animal: mouse, Animal sex: male, Guideline: EPA OPPTS 870.3100 (90-Day Oral Toxicity in Rodents)
NOAEL (subkronisk, oral, djur/hona, 90 dagar)	> 9400 mg/kg kroppsvikt Animal: mouse, Animal sex: female, Guideline: EPA OPPTS 870.3100 (90-Day Oral Toxicity in Rodents)
Fara vid aspiration	: Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.

Aspen R	
Viskositet, kinematisk	< 1 mm ² /s 40°C

11.2. Information om andra faror

Ingen ytterligare information tillgänglig

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1. Toxicitet

Ekologi - allmän : Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
Farligt för vattenmiljön, omedelbara (akuta) effekter : Inte klassificerat
Farligt för vattenmiljön, fördröjda (kroniska) effekter : Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
Inte snabbt nedbrytbart

Toluen (108-88-3)	
LC50 - Fisk [1]	5,5 mg/l Test organisms (species): Oncorhynchus kisutch

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

Toluen (108-88-3)	
LOEC (kronisk)	2,76 mg/l Test organisms (species): Ceriodaphnia dubia Duration: '7 d'
NOEC (kronisk)	0,74 mg/l Test organisms (species): Ceriodaphnia dubia Duration: '7 d'
NOEC kronisk fisk	1,39 mg/l Test organisms (species): Oncorhynchus kisutch Duration: '40 d'
Alkylat (68527-27-5)	
EC50 - Kräftdjur [1]	> 100 mg/l
ETBE (637-92-3)	
LC50 - Fisk [1]	574 mg/l Test organisms (species): Menidia beryllina
EC50 - Kräftdjur [1]	110 mg/l Test organisms (species): Daphnia magna
EC50 72h - Alger [1]	1100 mg/l Test organisms (species): Pseudokirchneriella subcapitata (previous names: Raphidocelis subcapitata, Selenastrum capricornutum)
NOEC (kronisk)	3,39 mg/l Test organisms (species): Americamysis bahia (previous name: Mysidopsis bahia) Duration: '28 d'
Xylener (1330-20-7)	
LC50 - Fisk [1]	2,6 mg/l Test organisms (species): Oncorhynchus mykiss (previous name: Salmo gairdneri)
EC50 - Kräftdjur [1]	> 3,4 mg/l Test organisms (species): Ceriodaphnia dubia
NOEC kronisk fisk	> 1,3 mg/l Test organisms (species): Oncorhynchus mykiss (previous name: Salmo gairdneri) Duration: '56 d'
Etanol (64-17-5)	
LC50 - Fisk [1]	14,2 g/l Test organisms (species): Pimephales promelas
NOEC (kronisk)	9,6 mg/l Test organisms (species): Daphnia magna Duration: '9 d'

12.2. Persistens och nedbrytbarhet

Aspen R	
Persistens och nedbrytbarhet	Kan orsaka skadliga långtidseffekter i miljön. Inte biologiskt lättnedbrytbar. Naturligt biologiskt nedbrytbar. Innehåller flyktig (-a) komponent (-er), kan spridas i atmosfären. Kan brytas ned genom fotokemiska processer.

12.3. Bioackumuleringsförmåga

Aspen R	
Fördelningskoefficient för n-oktanol/vatten (Log Kow)	4,3 – 4,8 (beräknat värde)
Bioackumuleringsförmåga	Innehåller bioackumulativ(a) komponent(er).

12.4. Rörlighet i jord

Aspen R	
EKOLOGI - jord/mark	Mycket flyktig vätska. Produkten avdunstar lätt. Flyter på vatten. Produkten adsorberas till jorden.

12.5. Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

Ingen ytterligare information tillgänglig

12.6. Hormonstörande egenskaper

Ingen ytterligare information tillgänglig

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

12.7. Andra skadliga effekter

- Andra skadliga effekter : Produkten avdunstar lätt. Vid omfattande utspridning. Bildar tunn oljefilm på vattenytan. Kan vara farligt för vattenorganismer, flora och jordorganismer.
- Ytterligare Information : Undvik utsläpp till miljön.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

- Avfallsbehandlingsmetoder : Lämna innehållet/behållaren i enlighet med godkänd avfallsinsamlares sorteringsanvisningar.
- Rekommendationer för bortskaffande av produkt /förpackning : Produkt och förpackningar som innehåller rester eller är förorenade av farliga ämnen; Skall tas om hand om som farligt avfall. När de är helt tomma, är behållare återvinningsbara som alla andra förpackningar.
- Ytterligare Information : Brandfarliga ångor kan ansamlas i behållare. Hantera tomma behållare försiktigt eftersom resterande ångor är lättantändliga.
- EKOLOGI - avfallsämnen : Undvik utsläpp till miljön.
- Europeisk avfallsförteckning : 13 07 02* - Bensin
15 01 10* - Förpackningar som innehåller rester av eller som är förorenade av farliga ämnen
15 01 02 - Plastförpackningar
15 01 04 - Metallförpackningar

AVSNITT 14: Transportinformation

I enlighet med ADR / IMDG / IATA / RID

14.1. UN-nummer eller id-nummer

- UN-nr (ADR) : UN 1203
- UN-nr (IMDG) : UN 1203
- UN-nr (IATA) : UN 1203
- UN-nr (RID) : UN 1203

14.2. Officiell transportbenämning

- Officiell transportbenämning (ADR) : BENSIN
- Officiell transportbenämning (IMDG) : PETROL
- Officiell transportbenämning (IATA) : Petrol
- Officiell transportbenämning (RID) : BENSIN

14.3. Faroklass för transport

ADR

- Faroklass för transport (ADR) : 3
- Varningsetiketter (ADR) : 3

IMDG

- Faroklass för transport (IMDG) : 3
- Varningsetiketter (IMDG) : 3

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

IATA

Faroklass för transport (IATA) : 3
Varningsetiketter (IATA) : 3

RID

Faroklass för transport (RID) : 3
Varningsetiketter (RID) : 3

14.4. Förpackningsgrupp

Förpackningsgrupp (ADR) : II
Förpackningsgrupp (IMDG) : II
Förpackningsgrupp (IATA) : II
Förpackningsgrupp (RID) : II

14.5. Miljöfaror

Miljöfarlig : Ja
Marin förorening : Ja
Annan information : Undantag för miljöfarliga ämnen gäller (vätskemängd ≤ 5 liter eller nettovikten för fasta ämnen ≤ 5 kg)

14.6. Särskilda skyddsåtgärder

Vägtransport

Orangefärgade skyltar :

Restriktionskod för tunnar (ADR) : D/E

Sjötransport

EMS-nr. (Brand) : F-E
EMS-nr. (Utsläpp) : S-E

Flygtransport

Inga data tillgängliga

Järnvägstransport

Inga data tillgängliga

14.7. Bulktransport till sjöss enligt IMO:s instrument

IBC-kod : Ej tillämplig.

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1. Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

15.1.1. EU-föreskrifter

REACH-bilaga XVII (begränsningsvillkor)

EU:s restriktionslista (REACH bilaga XVII)	
Referenskod	Tillämpligt den
29.	Aspen R
3(a)	Aspen R ; Toluen ; ETBE ; Xylener ; Etanol ; n-hexan
3(b)	Aspen R ; Toluen ; ETBE ; Xylener ; Etanol ; n-hexan
3(c)	Aspen R ; Toluen ; Xylener ; n-hexan
40.	Toluen ; ETBE ; Xylener ; Etanol ; n-hexan
48.	Toluen

REACH-bilaga XIV (tillståndsförteckningen)

Innehåller inga ämnen listade i REACH bilaga XIV (auktorisationslista)

REACH-kandidatlista (SVHC)

Innehåller inga ämnen listade på REACH-kandidatlistan

PIC-förordning (EU 649/2012, tidigare informerat samtycke)

Innehåller inga ämnen upptagna på PIC-listan (förordning EU 649/2012 om export och import av farliga kemikalier)

POP-förordning (EU 2019/1021, långlivade organiska föreningar)

Innehåller inga ämnen som är upptagna i POP-listan (förordning (EG) nr 2019/1021 om persistenta organiska föreningar)

Förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet (EU 1005/2009)

Innehåller inga ämnen som är upptagna på listan över ozonnedbrytning (förordning EU 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet)

Seveso-direktivet (2012/18/EU, katastrofriskminskning)

Seveso Ytterligare Information : P5a

Förordning om sprängämnesprekursorer (EU 2019/1148)

Innehåller inga ämnen som är upptagna i listan över sprängämnesprekursorer (förordning EU 2019/1148 om saluföring och användning av sprängämnesprekursorer)

Förordning om narkotikaprekursorer (EG 273/2004)

Innehåller ämnen som finns upptagna på listan över narkotikaprekursorer (förordning EG 273/2004 om tillverkning och utsläppande på marknaden av vissa ämnen som används vid olaglig tillverkning av narkotika och psykotropa ämnen)

Namn	CN-beteckning	CAS nr	KN-nummer	Kategori	Tröskel	Bilaga
Toluene		108-88-3	2902 30 00	Kategori 3		Bilaga I

15.1.2. Nationella föreskrifter

Sverige

Svenska nationella förordningarna : p. 6a, bilaga 1, AFS 2012:3 Minderårigas arbetsmiljö.
AFS 2007:5 Gravida och ammande arbetstagare.
Relevant text i §§ 38-44, AFS 2011:19 Kemiska Arbetsmiljörisiker.

15.2. Kemikaliesäkerhetsbedömning

Ingen kemikaliesäkerhetsbedömning har utförts

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

AVSNITT 16: Annan information

Hänvisningar om ändring(ar):

Omarbetad: 2022-11-08 p.g.a. byte av SDB-program samt införande av (EU) 2020/878.

Förkortningar och akronymer:	
ADN	Den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på inre vattenvägar
ADR	Den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg
ATE	Uppskattning av akut toxicitet
BLV (biologiskt gränsvärde)	Biologiskt gränsvärde
CAS nr	CAS-nummer (Chemical Abstract Service, CAS)
CLP	Förordning (EG) nr 1272/2008 om klassificering, märkning och förpackning (CLP-förordningen)
DMEL	Härledd minimal effektnivå
DNEL	Härledd nolleffektnivå
EC50	Genomsnittlig effektiv koncentration
EC nr	Europeiska gemenskapens nummer
Engelska	Europeisk standard
IATA	Internationella lufttransportsammanslutningen
IMDG	Internationella regler för sjötransport av farligt gods
LC50	Dödlig koncentration för 50 % av en testpopulation
LD50	Dödlig dos för 50% av en testpopulation (dödlig mediandos)
LOAEL	Lägsta observerade effektnivå
NOAEC	Koncentration där ingen skadlig effekt observeras
NOAEL	Nivå där ingen skadlig effekt observeras
NOEC	Nolleffektkoncentration
OEL	Yrkeshygieniskt gränsvärde
PBT	Långlivat, bioackumulerande och toxiskt ämne
PNEC	Uppskattad nolleffektkoncentration
REACH	Registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier, förordning (EG) nr 1907/2006
RID	Regelverket för internationell transport av farligt gods på järnväg
SDS	Säkerhetsdatablad
vPvB	Mycket långlivat och mycket bioackumulerande ämne
WGK	Faroklass för vatten

Datakällor	: Leverantörens säkerhetsdokument. EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006.
Utbildningsrådgivning	: Se avsnitt 7 för information om säker hantering.
Annan information	: Relevant information från ES har införts i SDS sektion 4 - 13.

H- och EUH-fraserna är kompletta ordalydelser:	
Acute Tox. 4 (Dermal)	Akut dermal toxicitet, kategori 4
Acute Tox. 4 (Inhalation)	Akut inhalationstoxicitet, kategori 4

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

H- och EUH-fraserna är kompletta ordalydelser:

Aquatic Chronic 2	Farligt för vattenmiljön – fara för skadliga långtidseffekter, kategori: kronisk 2
Aquatic Chronic 3	Farligt för vattenmiljön – fara för skadliga långtidseffekter, kategori: kronisk 3
Asp. Tox. 1	Fara vid aspiration, kategori 1
Carc. 1B	Cancerogenitet, kategori 1B
Eye Irrit. 2	Allvarlig ögonskada/ögonirritation, kategori 2
Flam. Liq. 1	Brandfarliga vätskor, kategori 1
Flam. Liq. 2	Brandfarliga vätskor, kategori 2
Flam. Liq. 3	Brandfarliga vätskor, kategori 3
H224	Extremt brandfarlig vätska och ånga.
H225	Mycket brandfarlig vätska och ånga.
H226	Brandfarlig vätska och ånga.
H304	Kan vara dödligt vid förtäring om det kommer ner i luftvägarna.
H312	Skadligt vid hudkontakt.
H315	Irriterar huden.
H319	Orsakar allvarlig ögonirritation.
H332	Skadligt vid inandning.
H335	Kan orsaka irritation i luftvägarna.
H336	Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad.
H340	Kan orsaka genetiska defekter.
H350	Kan orsaka cancer.
H361d	Misstänks kunna skada det ofödda barnet.
H361f	Misstänks kunna skada fertiliteten.
H361fd	Misstänks kunna skada fertiliteten. Misstänks kunna skada det ofödda barnet.
H373	Kan orsaka organskador genom lång eller upprepad exponering.
H411	Giftigt för vattenlevande organismer med långtidseffekter.
H412	Skadliga långtidseffekter för vattenlevande organismer.
Muta. 1B	Mutagenitet i könsceller, kategori 1B
Repr. 2	Reproduktionstoxicitet, kategori 2
Skin Irrit. 2	Frätande eller irriterande på huden, kategori 2
STOT RE 2	Specifik organtoxicitet – upprepad exponering, kategori 2
STOT SE 3	Specifik organtoxicitet – enstaka exponering, kategori 3, narkosverkan

Klassificering och förfarande som används vid fastställning av blandningarnas klassificering enligt Förordning (EG) 1272/2008 [CLP]:

Flam. Liq. 1	H224	Grundat på testdata
Skin Irrit. 2	H315	Beräkningsmetod
Muta. 1B	H340	Beräkningsmetod
Carc. 1B	H350	Beräkningsmetod
Repr. 2	H361fd	Expertbedömning

Aspen R

Säkerhetsdatablad

enligt REACH-förordningen (EG) 1907/2006 ändrad genom förordning (EU) 2020/878

Klassificering och förfarande som används vid fastställning av blandningarnas klassificering enligt Förordning (EG) 1272/2008 [CLP]:

STOT SE 3	H336	Beräkningsmetod
STOT RE 2	H373	Beräkningsmetod
Asp. Tox. 1	H304	Beräkningsmetod
Aquatic Chronic 2	H411	Beräkningsmetod

Klassificeringen överensstämmer med : ATP 12

Säkerhetsdatablad (SDS), EU

Upplysningarna i detta säkerhetsdatablad baseras på de upplysningar som vi känt till vid tidpunkten för utarbetandet av säkerhetsdatabladet och de har getts under förutsättningen att produkten används under de angivna förhållanden och i överensstämmelse med det användningssätt som specificeras på förpackningen eller i relevant teknisk litteratur. All annan användning av produkten, ev. tillsammans med andra produkter eller processer, sker på användarens eget ansvar.